

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Episcopul Nostru.

Abia așezat în reședința din Baia-Mare, întâiul episcop al Maramureșului, Preasfințitul **Alexandru**, a ținut înainte de toate, să viziteze parohiile din acest colț de țară a Voivozilor descălecători.

Cu puține zile înainte de praznicul Nașterii Maicei Preacurate, cu repeziciunea fulgerului s'a lăsat prin județ vestea îmbucurătoare, că în calea apostoliei sale, dorește a vizita toate Bisericele și casele parohiale din comunele situate în drumul spre Mănăstirea Moiseiului și înderept.

N'a făcut deci — afară de cele trei oficii protopopești — vizitație canonică, cu toate aceste clerul și credincioșii, la auzul că vine marele Arhiepiscop, a ținut pe întreg parcursul drumului, să-i iasă întru întâmpinarea lui ca alesul mire al Bisericei lui Hristos.

Incepând de pe vârful Gutinului, unde a fost primit de auctorități în frunte cu vrednicul Prefect județan, pretotindenea este întâmpinat de trupe de călăreți, procesiuni, mulțime de credincioși, arcuri de triumf, cu nespusă însuflețire.

Cuvintele arhiepiscopice de cerească învățătură și sufletească mângăere au avut darul de a pătrunde și înălța sufletele credincioșilor, blândeța și înflăcărata iubire a bunului Părinte au

găsit resunet roditor în inimele mulțimilor însălate după adevăr și dreptate. Nu e de mirat deci, că aceste inimi au ramas cu desăvârșire cucerite. Arhiepiscopul nostru iubire ne-a adus și iubire a găsit. Suntem ai Lui și El al nostru.

Intru mulți ani!

„Cine va vrea să vină după mine, să se lapede de sine, să-și ia crucea sa și să vină după mine.“

(Marcu 8, 34.)

Când ostașul obosit de greutatea luptei, vede în fruntea coloanei sale fâlfâind steagul, pe care a jurat credință țării sale, regelui său, — steagul, drapelul, care îi închipuește patria sa, îi revoacă în memorie moșia sa, pe părinții, soția, frații săi și căminul cel scump părințesc; adevărat pe toate ce are el mai scump pe acest pământ, — atunci dintr'odată, ca prin farmec, osteneala lui dispăre, puterile istovite se renoiesc. Unde, un foc sacru, un imbold intern îl îndeamnă a jertfi osteneala, sânge, viață, părinți, frați și soție, pentru a scuti patria sa scumpă de cutropirea dușmanului năvălitor.

Greă este lupta ce trebuie să o purtăm și noi creștinii pe acest pământ, pentru mântuirea sufletelor noastre; puternici sunt vrășmașii, cu care trebuie să dăm piept: cu lumea, diavolul și trupul nostru; iar când puterile noastre slăbesc în aceasta luptă, când

lumea dorește a ne înșela cu dulcele, bogățiile și mările sale deșarte, când diavolul, cu diferite ispite dorește a ne atrage sufletul spre osândă; prin cuvintele: „măncă, bea suflete și te veseleşte,” când trupul dorește odihnă și desmierdare neturburată, sănătate cârpită cu doftorii și scalde calde și bine parfumate, când se pare că aceste ne vor copleși și obosi spre peire, atunci dintr'o dată ne recheamă la viața cea adevărată, cuvintele Mântuitorului Isus: „Cine va vrea să vină după mine, să se lapede de sine, să-și ia crucea sa și să vină după mine.” Aceste cuvinte, ca pe soldatul obosit, ne reînfinărește, ne revoacă în memorie moșia și căminul părințesc a fericirii vecinice, iar lumea, trupul și diavolul, dușmanii noștri, vor cădea doborâți la pământ.

A se lepăda de sine, ce înseamnă aceasia? Se explică cuvântul nu în mod material, trupesc, ci în mod spiritual, adică cine voiește să se facă părtaș împărăției lui Isus, — care nu este din lumea aceasta, — acela trebuie să-și schimbe cu totul firea sa cea rea și să o prefacă, să o altoiască în o fire bună, plăcută lui Dumnezeu.

Omul pătimăș, egoist zice: „Eu am, ce-mi pasă de altul, care n'are nimic! Altul se făleşte: „Eu pot,“ facă și altul dela sine, dacă poate, eu nu-l ajuterez! Al treilea morăiește: „Eu știu,“ sunt deștept, învățat, dacă altul e prost, nu știe, treaba lui! Aceste afirmații păcătoase și deșarte, depărtează pe creatură de Creator.

Dar nici aceasta, a se lepăda de sine, încă nu este destul, mai trebuie ceva: trebuie „să-și ia crucea sa” și astfel să-l urmeze pe Hristos. Prin lepădarea de sine creștinul se face capabil a urma lui Isus, prin luarea crucei, într'adevăr îl și urmează; lepădarea este pregătirea, urmarea însă este însași fapta. A lua crucea însemnează a purta după măsura puterilor tale creștine, toate acele prigoniri, sarcini, umiliri, suferințe, pe cari le-a suferit Hristos.

Iubite creștine! observă aci bunătatea și iubirea a lui D u m n e z e u față de noi; Hristos zice: „Nu crucea mea” să o iai, deoarece aceea de sigur ți-ar fi prea grea, ci „crucea ta” adică năcazurile, luptele, suferințele, umilirile tale în viață să le porți cu credință, cu răbdare, fără răsvrărire.

Răsplătirea pentru aceasta lepădare de sine și luarea crucei, este: „Că cel ce vrea să-și mântuiască sufletul, adică viața,

il va pierde; iar cel ce își va pierde sufletul său, — adică viața sa, — pentru mine, — pentru Hristos — și pentru evanghelie, acela îl va mântui.” Iar amenințarea celor necredincioși este limpede în cuvintele: „Cine se va rușina de mine—Hristos și de cuvintele mele, . . . și Fiul Omnesc se va rușina de el, când va veni întru mărirea Tatălui Său.”

D. V.

Sf. Cruce.

La sărbătoarea Sfintei Cruci mă cuprind sentimente pioase, gândindu-mă ce înseamnă pentru noi, pentru toți Sf. Crucea. Crucea aceea, care la Romani a fost lemnul rușinei, se ridică triumfător și cu cele două brațe ale ei a cuprins, a unit și a înfrățit pe toți, cari se numeau Creștini. Și dacă răutatea omenească a rupt legătura sfântă, care este în semnul Crucii, totuși cele două ramuri ale ei ne așteaptă, pe toți, ca să ne îmbrățișeze și Crucea ridicându-se peste capetele noastre îndărătnice, par'că ne ar spune: Va sosi vremea când toți creștinii vor fi uniți în mine. Și Sf. Crucea are aceasta putere triumfătoare din trei motive.

Omul, sârmanul om, e fiul suferințelor, este născut și el pentru suferință. Suferințele aceste sunt crude. Natura nu ne ajută, ci cât se poate ni se împotrivește. Dela natura externă prin muncă grea și lacrimi de sânge putem să smulgem fiecare bucată de pâine. Animalele ne atacă, munții își ascund bogățiile lor, apele inundă semănăturile noastre, lipsa umezelii le usucă, lăcustele le mănâncă, uraganul ne devastează orașele și un microb cauzează moartea unui sat întreg. Natura noastră internă e și mai nemiloasă cu noi. Pe lângă luptele cu natura externă, totdeauna trebuie să pândim firea noastră, căci un moment de neatenție ne pierde pentru totdeauna. Prin organele noastre de diferite simțuri pătrund în sufletul nostru microbii morții sufletești, senzualitatea noastră ca o greutate ne trage la pământ și de toată forța voinței avem nevoie, ca să-i putem rezista. Și când credem, că învingând firea externă și cea internă a noastră, am ajuns fericirea posibilă pe pământ, — atunci un cuvânt neînsemnat al semenului nostru răscolește sensibilitatea noastră, o ofensă, — care nici

nu ne aduce pagube sufletești sau materiale obiective, — într' atât ne chinuește subiectivitatea păgână, că ne dovedește cât de subredă bază are clădirea stăpânirii de sine în noi. Aceasta clădire prăbușindu-se, ni se pare reclădirea sa o imposibilitate, precum după multă nesuccese toate activitățile noastre ni se par vane și imposibile. Toate suferințele le vedem fără de rost și viața întreagă fără sens. Și atunci vine Isus și în haosul acestor sentimente cu vorbele lui dulci aduce ordine: Cine vrea să vină după mine, cine mă iubește, să-și ia crucea și să mă urmeze. Așa ne invită blândul Mântuitor, să nu disprețuim suferințele, nici să nu desnădăjduim sub povara lor, căci suferințele ne arată calea lui. Și Crucea simbolizează aceste suferințe, pe care le sfințesc vorbele Mântuitorului. Și în aceasta simbolizare e întâiul motiv a puterii triumfătoare a Sf. Cruci. Ea se ridică peste toate lucrurile, căci toți trebuie să o îmbrățișem; ea este emblema corporației cele mai vaste, a uniunii oamenilor suferinzi.

Dar suferințele aceste ar fi zădarnice, dacă dulcele Isus n'ar fi preamărit Crucea prin suferințele și moartea Lui. Meritele acestor suferințe sunt așa de mari, că formează o vistierie nesecată, din care până la sfârșitul vremurilor toate suferințele omenești își vor câștiga meritul. Acesta este motivul al doilea și totodată cel principal al puterii triumfătoare a Sf. Cruci. Despre meritele lui Isus, câștigate pentru noi pe Cruce, — căci El n'a avut nevoie de ele, — s'ar putea scrie opere întregi, în limbajul îngerilor și nici atunci n'ar fi destul de vrednic cântate. Suferințele lui Isus, dau aureola Crucii și fac ca să mergem la moarte mai bucuroși, decât să ne lepădăm de ea. Crucea triumfătoare ne unește în meritele lui Isus.

Și ca Crucea trebuie să triumfe, ne-a arătat vădit Domnul, când armata decorată cu semnul crucii a lui Constantin a învins armata cu mult mai puternică a lui Maxențiu. „In acest semn vei învinge” a citit Constantin pe cer, în jurul unei cruci de foc. Și de atunci, creștinii tuturor vremurilor știu că în semnul Crucii totdeauna vor învinge. Siguranța în învingerea aceasta e motivul al treilea al puterii triumfătoare a Sf. Cruci.

Înțelepciune dumnezească a lucrat și aici cu logică strânsă. Ne cheamă să ne purtăm crucea fără murmur; prin suferințele Lui Isus dă Crucii Lui și indirect și crucii

noastre merite neperitoare; apoi prin învingerea lui Constantin asigură pe cei merițoși despre învingerea în semnul Crucii.

Aceasta învingere supremă dă-ne nouă Doamne!

(La Ziua Crucii.)

Dr. Irina Berinde.

Vizitațiuni episcopale.

În vederea pelerinajului de sf. Mărie mică (8 Sept.) P. Sf. Sa episcopul Alexandru al Maramureșului și-a luat în plan să cerceteze toate parohiile peste care avea să treacă în drumul ce duce dela muntele Gutiu până la Mănăstirea Moiseiului, unde s'a hotărât, că împreună cu credincioșii să aducă la picioarele Maicei sfinte prinosul rugăciunilor.

Plecarea din Baia mare s'a luat în 5 Sept. crt. fiind așteptat în vârful Gutiiului din partea delegațiunii stătătoare din dd. Flaviu Iurca prefect județan, I. Boros vicar, Dr. Petru Mihaly primarul orașului Sighet și Ioan Borody primpretorul plasei.

La orele 8^{1/2} sosește Excelența Sa Episcopul, cu canonicul L. Vida și notarul conzist. L. Racoțian, când prefectul județan dl. Flaviu Iurca în numele județului cu alese și inimoase cuvinte îl întâmpină pe marele oaspe, mai apoi vicarul aduce omagiile fiești al clerului și credincioșilor din vicariat. Preasfințitul vădit emoționat răspunde cu călduroasă mulțumire spunând, ca dorind a dorit să-și vadă și cunoască fiii săi sufletești din acest colț de țară.

Coborim la vale, când apar călăreții, ca avant-gardă a credincioșilor din parohia Crăcești. Abia intrăm în sat, dăm de o mărtașă poartă triumfală, unde Arhiepiscopul este așteptat de copiii școlari și mulțimea credincioșilor. Aici harnicul director-învățător Petru Popoviciu în numele școalelor și a comunei, rostește un bine simțit salut de bun sosit, la care Excelența sa răspunde cu dragoste părintească. Se continuă între cântări mariane drumul în pași la o distanță de doi kilometri până la Biserică, unde vrednicul paroh pâr. Mihail Rednic îl așteaptă îmbrăcat în odăjdii, cu sf. carte și evanghelie încunjurat de o alta mulțime de credincioși. Este tot satul de față. Sunt sosiți și parlamentarii I. Birlea și V. Cziple protopopi

profesori. La cuvintele de salut, rostit de către paroh în numele credincioșilor, Preasf. Sa răspunde cu călduroasă recunoștință invitând pe credincioși a intra în Biserică pentru de a aduce închinăciunile la altarul Domnului. După o scurtă rugăciune Exc. Sa ține o cuvântare plină de învățături înălțătoare captivând sufletele ascultătorilor. Terminând în Biserică — ticsită de credincioși — trece la casa parohială, unde află o rânduiială bună, în grădină o stupină îngrijită cu temeinice cunoștințe de specialitate, mai apoi intră în casă, aici este așteptat cu dejun la measa ospitală a părintelui paroh. După un scurt popaz, Exc. Sa adresează cuvinte de recunoștință conducătorului parohiei și împreună cu suita sa, în carea făcea parte pe tot teritorul plasei și primpretorul I. Borodi, pleacă spre parohia Desești.

Parohia Desești, la o distanță de 2¹/₂ Km. dela Crăcești, cam cu 1000 credincioși este păstorită de un lung șir de ani de către protopopul Andrei Serbac.

Sat — în proporție cu altele — micuț dar cu multă însuflețire. La anumite distanțe s'au ridicat trei arcuri de triumf. Exc. Sa este așteptat cu procesiune, a fost salutat de către comună, școli, iar la ușa Bisericii de către veteranul paroh local. Răspunsul Arhiepiscopului, la fie care întimpinare de salut a fost cel al Părintelui iubitor, care văzându-și credincioșii — deși zi de lucru este — în număr atât de mare, cu suflet vesel și haine de sărbătoare, îi indeamnă la statornicie în credință. Vizitând Biserica, Preasf. Sa ține iarăși o cuvântare, în care leagă de inima ascultătorilor, a-și munci cu zel neadormit mântuirea sufletului. După aceste face vizită parohului local, care în curs mai bine de trei decenii își păstorește cu atâta dragoste turma, mai apoi ne îndreptăm spre comuna vecină Hărniciești.

Suntem în Hărniciești, un sat cu 700 suflete. Este filiala parohiei Sat-Șugatag. Poarta cimiterului frumos împodobită. Poporul îmbrăcat sărbătorește omagiează cu adâncă smerenie pe primul Arhiepiscop al Maramureșului, care în procesiune, în frunte cu cruce și prapori, este condus pe coasta dealului la sf. locaș de rugă, unde îl întimpină tinerul profesor Titu Borca teolog absolvent. După răspunsul arhiepiscopesc plin de iubire părintească, Exc. Sa intră în Biserică, și după o scurtă rugă esă în pridvor, de unde cuvintele turmei ascultătoare îndemnându-o la iubire către Dumnezeu și de aproapele și la săvârșirea faptelor bune.

(Va urma.)

CUMPĂRAȚI

„NOUL TESTAMENT“

tradus și tâlcuit de p. dr. Bălan
la LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNII SIGHET
Piața Unirii No. 25.

A apărut cea mai eficientă carte de rugăciuni pentru prunci școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*“ Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociației Sighet Piața Unirii. 25

Calendar săptămânal.

20—26 Sept. 1931.

- 20. Dumineca d. Înălț. Sf. Cruci. (Ev. Marcu 8, 34.) Muc. Eustatie.
- 21. Luni Apost. Codrat
- 22. Marți Muc. Foca
- 23. Miercuri Zăm. Sf. Ioan Bot.
- 24. Joi Mța Tecla
- 25. Vineri Cuv. Eufrosina † 470
- 26. Sâmbătă Ad. Sf. Ioan Ev.